

A kultuszminiszter szerdán délután megérkezett Szegedre és meg szemlélte az egyetemi építkezéseket.

(A *Delmagyarország munkatársától*.) Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, eredeti programjához híven, szerda délután a félhatos nyorssal megérkezett Szegedre. Az állomáson fogadtatásra megjelentek dr. Aigner Károly főispán, dr. Somogyi Szilveszter polgármester, az egyetem teljes tanári kara, a papság és a különböző állami hivatalok vezetői. Az állomás perronján a kormányzó képviselőjében megérkező kultuszminiszteri *Czechmeister* Antal százados parancsnoksága alatt diszszázad várta, amely után az egyetemi ifjuság diszküldötsége és a cserkész-szakasz következett. Az állomás előtti térségen és a Boldogasszony-sugárút mindkét oldalán a középiskolák ifjusága sorakozott fel.

A perronon mindentől egyenruhás rendőrök és deaktívek. A vonat menetrendszerű pontossággal érkezett be. A küldötségek és a megjelent notabilitások hiába tekintettek a beállt vonat ablakai felé. A kultuszminiszter jellegzetes alakját nem tudták felfedezni. Pillanatok múlva azonban a diszszázad előtt harsány vezényszó hangzott el és a kultuszminiszter már fekete cilinderét emelve szemlélte el a me-rev vigyázz állásban lévő diszszázad előtt.

A köcsönös bemutatkozások és üdvözlések után dr. Tóth Károly rektor a Ferencz József Tudományegyetem nevében üdvözölte a kultuszminisztert. Utána *Regdon* László az egyetemi ifjuság nevében mondott köszöntőt. Az üdvözlésekre a kultuszminiszter röviden válaszolt. Kijelentette, hogy a jó tanuló ünnepe egy-

ben az iskola ünnepe is.

— Nekünk magyaroknak — mondotta még — arra kell törekednünk, hogy a bennünk élő, körülvevő ellenségeinknek megmutassuk kultúr-főlényünket, amit csak úgy tudunk megtenni, ha minél több egyetemet és klinikát mutatunk fel.

A fogadtatás után a kultuszminiszter az éljenző tömeg sorai között beszállt autójába és a Boldogasszony-sugárút elején levő püspöki rezidenciába hajlatott, ahol átvillongkodott. A cilinderes és fekete diszben megérkezett miniszterből néhány perc alatt zöld esőköprnyes, szűrkeruhás ur lett. A program szerint először a gyermekklinika építkezését tekintette meg. Itt *Kelb* Flóris, a klinikák tervezője és a polgármester látták el a kalauzolás tisztjét. Az ut innen a lebontott Palánk felé vezett, majd az egyetemi internátusokat szemlélte meg Klebelsberg és fényolcok az autók a püspöki rezidencia előtt állottak meg, ahol a püspök látta vendégtől a minisztert és kíséretét.

A csütörtöki programban délelőtti kilencórás kezdettel az egyetemi építézbizottság ülése szerepel, amelyen a beadott építési ajánlatokat bírálják felül. Déli tizenkét órakor lesz az egyetemi ünnepély, amelyen a kultuszminiszter a kormányzó képviselőjében sub auspiciis gubernatoris doktorokká avatja vitéz guothalvi Dörner Zoltán és Varga Sándor jelölteket. Az ünnepély után az egyetem díszbédét ad a Kasaban a miniszter tiszteletére, aki délután félnégykor utazik vissza Budapestre.

„Liberálisan“ kell értelmezniük az egyetemi karoknak a numerus clausust.

(*Budapesti tudósítónk telefonjelentése*.) Az úgynevezett numerus clausus törvény értelmezése körül egészen a legutóbbi időkig meg-felhetős bizonytalanság uralkodott. Az egyetemi karoknak autonóm joguk volt ugyanis a törvény mikénti értelmezése. A karok egy része úgy értelmezte a törvény rendelkezéseit, hogy a felvehető hallgatók számának hat százaléka erejéig vett fel izraelita vallású hallgatókat. Ez volt „liberális“ értelmezés. A reakciós hajlandóságú karok viszont úgy értelmezték *Haller* István kultúrörvényét, hogy a *telvelet* felvett hallgatók hat százaléka erejéig vett csak fel zsidó hallgatókat. Gróf Klebelsberg Kunó kultuszminiszter most rendelettel szüntette meg ezt a

bizonytalanságot. A rendelet értelmében ezentúl a numerus clausust csak „liberálisan“ lehet értelmezni, vagyis a karok a felvehető hallgatók számának arányában kötelesek felvenni a zsidó hallgatókat, tekintet nélkül arra, hogy kitelt-e a kvóta, vagy sem.

A kultuszminiszter a numerus clausussal kapcsolatban kiadott egy másik rendeletet is, amely szerint az egyetemek a jövőben nem tekinthetik zsidónak a kikeresztelkedett hallgatót és így rájuk nem terjeszthetik ki a *Haller-féle* törvény rendelkezéseit. Több egyetem ugyanis eddig úgy alkalmazta a törvényt, hogy a felvett zsidó hallgatók létszámába sorozta be a kikeresztelkedett hallgatókat is.

A kurzuslap nyomdászai nem zsaroltak, amikor a kollektív szerződést akarták alá-írni munkaadójukkal.

A törvényszék felmentette a zsarolás címén feljelentett nyomdászokat.

(A *Delmagyarország munkatársától*.) A szegedi törvényszék Vild-tanácsa szerdán tartotta meg a fő tárgyalást abban a pörben, amelynek vádlottjai a szegedi kurzuslap nyomdájának két szedője, *Gyűrey* Rudolf, a könyvnyomdászok országos szakszervezetének titkára és *Zarnóczay* Béla, a szegedi nyomdászszervezet elnöke volt, akiket a Tevé-nyomda igazgatósága zsarolás címén jelentett fel.

A pör előzményei rendkívül érdekesek és ismereteseek. Még a múlt év februárjában történt, hogy a szegedi kurzuslap nyomdájának szedői mozgalmat indítottak egzisztenciájuk biztosítása érdekében. Az igazgatóság és a munkások között, akik nem voltak a nyomdász-szakszervezet tagjai, súlyos differenciák merültek fel és azok a több hétig elhúzódó tárgyalások után sem intéződtek el. A szervezeten nyomdászok ekkor a szegedi szakszervezet elnökéhez, *Zarnóczay* Balához fordultak, aki jelentést tett az esetről *Gyűrey* Rudolfinak, az országos szervezet titkárnak, aki leutazott Szegedre, amikor a Tevé nyomdászai elhatározták, hogy felszólítják az igazgatóságot, hogy az egész országban érvényben levő kollektív szerződést fogadja el és írja alá, mert a munkások anyagi biztonságát csakis ez a szerződés biztosítja. A szerződés egy nyomla-

tot példányát küldötség adta át *Zenthbauer* Jánosnak, a Tevé nyomda igazgatójának. Ebben a küldötségben a nyomdászokat *Fodor* Ferenc és *Dobó* Mihály képviselik és résztvevő benne *Gyűrey* Rudolf, valamint *Zarnóczay* Béla is. Ez a küldötség tárgyalt *Zenthbauerrel* és dr. *Dobay* Gyulával, mint a Tevé nyomda igazgatóságának elnökével, akik kijelentették, hogy a kollektív szerződést hajlandók aláírni, de csakis abban az esetben, ha a munkások viszont írásbeli nyilatkozatot adnak, hogy nem lépnek be a szociáldemokrata pártba. A munkások kijelentették, hogy kifejezetten gazdasági kérdésekről van szó, amelynek elintézését azért követelik, hogy több bér-differenciát ne mérölhessenek fel. Arra azonban nem hajlandók, hogy politikai kötelezettségeit vállaljanak, hogy földelozók politikai szabadságukat.

Ez a tárgyalás február huszonötödikén, egy szombati napon folyt le. A munkások küldötsége közölte az igazgatósággal, hogy abban az esetben, ha a kollektív szerződést nem írják alá, a munkát azonnal abbahagyják és már a vasárnapi lapot sem szedik ki.

Az igazgatóság nem írta alá a kollektív szerződést, mire a munkások azonnal abbahagyják a munkát és a szegedi kurzuslap hosszú ideig redukált terj delemben, két oldalon jelent

meg a sztrájk miatt. A Tevé nyomda igazgatósága pedig feljelentette a küldötség négy tagját zsarolás címén. Az ügyészség vállalta a vád képviselőit és zsarolás kísérletének vétsége címén adott ki vádiratot a nyomdászok ellen.

A Vild Károly elnökletével működő büntelő-tanács szerdán tartotta meg a pör fő tárgyalását. A vádat *Papp* Sándor ügyész képviselte, a vádlott nyomdászokat pedig dr. *Eisner* Manó védte.

A vádlott nyomdászok a törvényszék előtt egyöntetűen adták elő a történeteket. Elmondották, hogy sem hatalmi, sem béremelési törekvést nem volt, csupán azt a kollektív szerződést akarták a fogadtatni munkaadójukkal, amely már minden valamirevaló nyomdában érvényben van, mert a Tevé igazgatósága többszöri kötelező ígéretek ellenére sem fizette az árszabály szerint a munkásokat, hanem a szóbeli megállapodás ellenére állandóan levonásokat eszközölt a munkabérekből. A kollektív szerződéssel ezt a bizonytalanságot akarták csak kiküszöbölteni.

A bizonyítás során a törvényszék először *Zenthbauer* Jánost hallgatta ki, aki személyi adatainak bemondása alkalmával elmondotta, hogy nyugalmazott államvasuti feldgyelő, jelenleg a szegedi kurzuslapvállalat igazgatója és *Krakkóban* született. Vállomásaiban terhelőleg nyilatkozott a munkások eljárásáról. Kijelentette, hogy a munkások részéről nem annyira gazdasági, mint inkább hatalmi kérdésekről volt szó.

Dr. *Dobay* Gyulát is kihallgatta a bíróság, aki rendkívül ingerült hangon tette meg tanuvallomását. Kijelentette többek között, hogy „a munkásokkal szemben nincs törvény, mert azok minden törvényen túteszik magukat.“ Hajlandó lett volna a kollektív szerződés aláírására, ha a munkásaik viszont kijelentik, hogy nem lépnek be a szociáldemokrata pártba, mert nagyon jól tudja, hogy abban az esetben, ha a munkások tagjai a szociáldemokrata pártnak, akkor azokkal a párt rendelkezik, egyik nyomdából a másikba és egyik városból a másikba helyezgeti őket.

Dobay kihallgatásával a bizonyítási eljárás véget ért. *Papp* Sándor ügyész tartotta meg vádbeszédét, kérte a munkások megbüntetését zsarolás kísérletének vétsége címén.

Dr. *Eisner* Manó védőbeszédében kifejtette, hogy a vádlott nyomdászok nem követtek el büntselekményt, amikor megkísérletük anyagi biztonságuk kivívását, tehát felmentésüket kéri büntselekmény hiányában.

A bíróság rövid tanácskozás után kihirdette ítéletét.

Mind a négy vádlottat büntselekmény hiányában felmentette

a vád és következményei alól. Az ítélet indoklása szerint a munkások nem követtek el zsarolási kísérletet, amikor követelésük érvényesítéséért mozgalmat indítottak és beszüntették a munkát. Az ítélet ellen az ügyész és a kurzuslap nevében *Zenthbauer* felebbezett.

Avarescu és Mussolini találkozása.

(*Budapesti tudósítónk telefonjelentése*.) Rómából jelentik: *Avarescu* tábornok, román miniszterelnök ma reggel Rómába érkezett. A pályaudvaron az olasz kormány megbízottai fogadták a román miniszterelnököt. A kora délutáni órákban a Palazzo Chigiben megüzent az első találkozás *Mussolini* és *Avarescu* között. A kiadott hivatalos jelentés szerint a két államfő máj tanácskozása a lehető legbarátságosabb mederben folyt le.

Csendélet Kinában.

(*Budapesti tudósítónk telefonjelentése*.) Londonból jelentik: *Pekingi* jelentések szerint a kínai vízeken tartózkodó angol hadiflotta parancsnokának utasítására ma újabb két angol ágyunaszád indult el Wa-Csian városába a kínaiak által lefoglalt két ágyunaszáddal. — A kantoni kormány vörös csapatai tegnap hajnalban ismét megkezdették Wu-Csang város ostromát. Az ostrom eddig nem jár sikerrel annak dacára, hogy a kantoni tüzéség két nap óta szakadatlanul bombázza a várost. A bombázásnak renge/eg emberélet esett áldozatul és több polgári egyén is meghalt.